

ŠKOLA, KTERÁ MÁ TAJEMSTVÍ

Byla nebyla za desatero horami, devatero řekami a třemi dolinkami jedna malá vesnička. Ležela pěkně schovaná v údolíčku, aby ji příliš neofoukl vítr. Na blízkém návrší se tyčila silueta hradu, který byl právě nově přestavěn, a obyvatelé vesničky na tom měli také svůj podíl. Jinak ale vynikali jako dobří zahradníci i zahrádkáři. Obsadili nějaký kousek půdy, který mohli. Když už půdu nemohli jinak využít, zřídili na tom místě alespoň malý rybníček anebo tam ubytovali nějaké zvířectvo, třeba včelstvo. Každý vlastník domu musel mít povinně květinovou zahrádku před domem. Brambory a jinou podobnou žoužel si mohl nasadit vzadu za domem. Celá vesnice byla obklopena zahrádkami, políčky a sady. Uprostřed na návsi byl malý rybníček, ve kterém plavaly lekníny. Na jaře, kdy všechno kvetlo, vypadalo to tam jako v Kvítečkově nebo Barvínkově. Ve skutečnosti se vesnice jmenovala úplně obyčejně Dobroslavice.

A ty Dobroslavice měly samozřejmě školu. Nebyla ani velká, ani malá, byla právě tak akorát. Rodiče se o školu starali po svém. Tato vzdělávací instituce měla jejich potomky připravit na to, že budou kromě jiného také výborní zahradníci nebo alespoň příležitostní zahrádkáři. Podle toho vypadala i úprava okolí školy. Před školou vyrostla skalka a jeden snaživý tatínek, povoláním zedník, ji okamžitě ozdobil zmenšenou kopií nedalekého středověkého hradu.

Na panaředitele si ovšem nepřišel, jelikož jeho tajným snem bylo mít medvěda, samozřejmě vycpaného. Na blízkém hradě jich měli hned několik. Proto ihned na začátku nového školního roku byli první odesláni na prohlídku hradu. Podobný rituál se pak během povinné školní docházky několikrát opakoval. Žáci si nestěžovali, naopak byli rádi, že se nemusejí učit. Zatím pan ředitel pilně shromažďoval, co se dalo. Chodby školy byly patřičně zkrášleny zvířenou vystavenou v prosklených vitrínách.

Žáky ovšem příliš takoví vycpaní hezouni nezajímali. Zvířátka měli raději živá. Vzadu za školou byly samosebou prolézačky, ale to nebylo zdaleka všechno. Zahradní altánek s jezírkem a bludištěm z popínavých keřů udělal ze školní zahrady pohádkový svět. Na konci srpna byl altánek téměř schovaný v kvetoucích růžích a na jezírku kvetly lekníny.

Léto přešlo do druhé půle. Všechno dozrávalo, barvy dostávaly sytější odstíny a škola se chystala přijmout zase zpět své dětské obyvatele. Někteří žáci už nebyli nováčci, ale byli tu prvňáčci, pro které byl příchod do školy velkou změnou. Anička s Kristýnkou se do školy moc těšily. Honzík měl maminku učitelku a školy se poněkud obával. Zato Franta byl pořádně vybíjokno. Řekl si, že bude dřevorubec jako jeho taťka a bráchové a na to potřebuje jen umět rubat dřevo. Nic jiného nemínil vzít na milost. Však jeho maminka prosila paní učitelku, aby měla s Frantou trpělivost, že Franta je palice dubová. Poslední mezi prvňáčky byl i Kubík. Byl ze všech dětí nejmenší. Původně žil ve městě. Zůstal sám s maminkou, tatínek od nich odešel. Maminka se vrátila zpět ke svým rodičům na vesnici. Kubík si nemohl zvyknout a vyhledával raději samotu. Děda mu udělal na zahrádce malý domeček s verandou. To bylo Kubovo království, tam se ničeho nebál a mezi svými hračkami se necítil osamělý.

Škola měla i své dospěláky – pana ředitele už známe, školník byl všeuměl, ovládal hned desatero řemesel najednou. Všichni se divili, kde se to naučil, když byl námořník. Jakmile měli kluci k němu pro něco zajít, vystartovali jako rakety. Školní dílna skrývala nejedno tajemství od kotvy až po modely plachetnic. Ještě nám toho zbývá celkem dost - uklízečky, kuchařky a samozřejmě paní učitelky. Ty se velmi pečlivě připravovaly na nový školní rok. Paní učitelka, která měla našich pět prvňáčků, přišla do školy s velkým předstihem. Sama velmi ráda malovala a chtěla své žáčky přivítat, jak se patří. Protože měla jako malé děvčátko ráda princezny, namalovala je hned tři a v životní velikosti. Vyzdobila svými kresbami stěny na chodbě. Nechtěla, aby se děti při vyučování rozptylovaly. A když se dala do malování, vyzdobila celé přízemí, kde sídlili pouze prvňáčci a namalovala toho tolik, že by to stačilo pro velkou školu a ne vesnickou malotřídku. Ale pšššš, to má být překvapení.

Co zatím nikdo nevěděl a bylo to zatím tajemství i pro naši paní učitelku, byli další obyvatelé školy. Na půdě se usadila rodina skřítků, a to není jen tak. Skřítki nebydlí v blízkosti lidí. Hlídkají v podzemí skryté poklady. Ty se však začaly najednou ztrácet. Skřítki se zmateně rozprchli do světa. Naši skřítki se rozhodli poznat lidi a to bylo od nich velmi odvážné. Skřítki také tvořili rodinu, která byla zatím nevelká. Tatínek, maminka a malý skřítek, který zatím moc nevyrostl. Skřítki nerostou tak rychle jako lidé. Však se o něho rodiče báli a nikam ho nepouštěli. Malý skřítek zatím neměl ani jméno a byl to bezstarostný tvoreček. Měl velmi rád pohádky o princeznách a dracích. Snil o velké dobrodružné výpravě. O tom, jak porazí draka nebo alespoň skřeta, ale ten je moc ošklivý. Drak by byl samozřejmě lepší.

A pak tu byl ještě někdo. Náš tajemný hlas, který všechno vidí a slyší. Ale o tom až příště.

JAK SKŘÍTEK KE JMÉNU PŘIŠEL

Jedno sobotní ráno se skřítek probudil a zjistil, že je sám. Je čas podniknout nějaké dobrodružství. Snad se stihne vrátit, než rodiče přijdou. Vyplížil se z půdy na chodbu. Všude panovalo přitímní, sem tam se mu podařilo

zahlédnout obrázek. Sešel ze schodů a upoutala ho prosklená vitrína s vycpanými zvířaty. Ti lidé jsou divní, proč zavírají zvířata do skříně. Pak ho ale napadlo, že by to mohly být nějaké laskominy určené pro draka. Něco mu šeptalo, že jde správným směrem.

A pak je uviděl, princezny se na stěně krásně vyjímaly. Všechny se paní učitelce povedly jedna radost. Sněhurka i Lada, princezna se zlatou hvězdou na čele, se smály. Zato Zlatovláska se tvářila zasmušile. A skřítek brzy přišel na to proč. Vedle ní se krčilo něco malého a zeleného. A on to byl drak. Paní učitelka namalovala princezny drobet větší. Na draka moc místa nezbylo.

Skřítek si prohlížel draka. Nebyl větší než přerostlá ještěrka. Vypadal, jakoby se držel princezny Zlatovlásky za sukni. Hotový plyšák na hraní. Na takového drobečkase nedá ani zlobit, natož s ním bojovat. Ale princezny potřebují ochránce, toho se skřítek rád ujme. Ochrání je všechny tři najednou. Není rozhodně žádný troškař. Prince na protější stěně nějak přehlédl. Ale to má všechno svůj čas. Postupně bude objevovat mašinky, auta i míče. Paní učitelka namalovala celou obrazovou galerii postavíček z lega. To aby se ani kluci ve škole o přestávkách nenudili.

Skřítek měl oči jen pro princezny. Nad nimi se klenul pás duhy. Barvy přecházely jedna do druhé. Oranžová střídala červenou, zelená žlutou, fialová modrou. Tolik krásných barev pohromadě skřítek nikdy neviděl. To musí ukázat tatínkovi a mamince. Otočil se jak na obrtlíku a utíkal ke schodům. Vyběhl po nich nahoru a zůstal bezradně stát. Nevěděl, kam dál. Všechno se mu míhalo před očima. Princezny, drak, hned zase draci a jedna princezna. Sedl si bezradně na nejvyšší schod. Vtom se ozval tajemný hlas. Neboj se, já tě povedu. Musíš chodbou dozadu a tam najdeš další schody. Skřítek na nic nečekal a vyrazil jako šipka.

Rodiče již byli doma a vypadali ustaraně. Skřítek celý vyjevený mumlal nesouvisle: „Princeznic, dračice, totiž princezny, drak a stuha.“ Jako by všichni tvořili jeden chumel převázaný stuhou. Skřítek duhu nikdy neviděl a myslel si, že je to vícebarevná stuha. Tatínek s maminkou se ho pokoušeli uklidnit. Marně. Nakonec zasáhl tajemný hlas. Patřil školnímu zvonku. Lidé ho považují za věc a nemluví s ním. Ale skřítkovi, to je něco jiného. Hned našli se zvonkem společnou řeč. Rád jim popovídal o všech skřítkových dobrodružstvích.

Skřítkovi rodiče byli také zvědaví na objevy svého potomka. Všichni sešli dolů. Uznali, že paní učitelka maluje moc pěkně. Zvonek povídal o duze. Skřítko zajímaly jen její barvy. A tu najednou bleskl skřítkově mamince hlavou nápad. Skřítkové nedostávají jména hned po narození. Dostat jméno je pro skřítko velká pocta. Všichni skřítkovi jména ani nedostanou, protože k tomu není příležitost. Musejí něčím vyniknout. Právě teď se naskytlá vhodná příležitost dát skřítkovi jméno. Znělo obvykle Barvínek. Zvonek nejdříve namítal, že tak lidé nazývají květinu. Pak ale uznal, že se ke skřítkovi hodí. A tak dostal skřítek jméno Barvínek.

O ZLOBIVÝCH PÍSMENKÁCH

Čas se posunul o kousek dál. Prvňáčkům zbýval do začátku školního roku už jen jeden víkend. Poslední pátek před začátkem školního roku přivezli do školy učební pomůcky pro prvňáčky. Paní učitelka je rozdělila. Každému prvňáčkovi položila na lavici slabikář, sešity, písanky apastelky.

Barvínek si prohlížel pastelky a byl smutný. Kdyby jen měl pastelky pro sebe, takové malé. Tak rád by kreslil. Skoro prvňáčkům záviděl. Odešel raději nahoru na půdu a díval se z vikýře dolů. Skřítkovi jsou sice malí, ale zrak mají jako ostříž. Naproti školy byly houpačky a kolotoče. Na poslední zářijovou neděli připadala v Dobroslavicích pouť. Hudba, krámky s perníkem a cukrovou vatou, tureckým medem a dalšími pochoutkami však Barvínek netěšily. Rozhodl se sejít dolů za pastelkami.

Ve třídě prvňáčků vládl hrozivý zmatek. Sotva vešel Barvínek do dveří přefrnknul mu přímo před nosem chumel něčeho, co Barvínek hned nepoznal. Všechna písmenka vylezla ze slabikářů a písanek. Držela se, cloumala sebou a bušila do sebe jako do boxovacího pytle. Kolem bezradně poletovaly čárky, tečky a háčky. Nemohly najít správné majitele.

Konečně se osvobodilo písmenko **A**. Hrozivě se rozkročilo a začalo křičet.

„Já jsem to nejdůležitější písmenko, protože jsem první v abecedě.“

„To je toho“, říká **I**. „Já jsem zase nejkrásnější, protože jsem nejštíhlejší. Takové **O** je tak baňaté, že by si mohlo půjčit od **U** kroužek a mít ho jako pupík. Psací **E** je zase skroucené jako zavináč, ani narovnat se nemůže.“

Ale **E** všem vytrřelo zrak. Natáhlo jednu ze svých linek až před **A** a zavřískalo:

„**A** je pěkně ujeté
nožičky má rozjeté.“

O celé ubrečené říká svému kamarádovi U:

„U, ty jsi takové učené. Pořád čteš knihy. V nich o nás musí být něco napsané.“

U však bylo zmatené. Nelíbilo se mu, že se I směje jeho kroužkům. Jako by jeho kroužky tady byly jenněkomu pro legraci. Řeklo tedy, že to zatím uváží.

Barvínek najednou ani nevěděl jak, říká:

„A já umím kouzlo a vy ne. Mám slovo žák, změním A v O a z žáka bude žok“.

Písmenka si skřítko nedůvěřivě prohlížela a říkala: „Takhle umíme kouzlit taky.“

Vtom promluvil zvonek.

„Barvínek vám chtěl říct, že všechna písmenka jsou důležitá. Opravdu stačí změnit jedno písmenko a máte slovo s jiným významem. Ve slově mrak změním první písmenko a mám drak, frač nebo zrak. Každé písmenko je důležité, protože dokáže změnit význam slova. Vůbec nezáleží na tom, jak písmenko vypadá nebo jak často se používá.“ Písmenka se poslušně odebrala na svá místa v slabikářích a písankách a v duchu si říkala, že se příště takhle ztrapňovat už nebudou.

Zvonek byl spokojen a řekl Barvínkovi:

„Jsem rád, Barvítku, že jsi mi pomohl. Budu rád, když mi s těmi zlobivci pomůžeš. Nová písmenka bývají vždy ustrašená a zakřiknutá. Tahle nová jsou nějaká akční.“

Barvínek souhlasil. Nic mu nemohlo udělat větší radost. A tak se Barvínek spřátelil se zvonkem. Brzy zjistil, že zvonek umí spoustu užitečných i zábavných věcí, které se může od něj naučit, ale o tom až příště.

JAK BARVÍNEK ZÍSKAL PASTELKY

Nastal první školní den. Pro prvňáčky obzvláště důležitý. Sluníčko jim přálo. Byl pěkný slunný den. Žactvo se shromáždilo na školní zahradě. Prohlíželo si zahradní besídku a lekníny na jezírku. Trochu je to povzbudilo před začátkem nového školního roku. Se zvoněním se školní mládež odebrala do svých tříd.

Prvňáci spolu s rodiči obdivovali práci paní učitelky. Nemohli se vynadávat na pohádkové postavičky, mašinky, auta a samozřejmě duhu. Jen někteří hoši postrádali formuli.

Paní učitelka slíbila, že ji dokreslí. Dospělí i děti se přesunuli do třídy. Vybrali si lavice podle barvy. Prvňáčků bylo totiž docela málo. Dali by se spočítat na prstech jedné ruky.

Každý záček měl lavici jen pro sebe. Desky lavic se daly zvednout a pod nimi se objevil úložný prostor se školními pomůckami. Zkontrolovali si, co všechno budou potřebovat. Protože zatím neuměli ani číst, ani psát, paní učitelka jim dala vybrat razítka. Kubík si jako správný kluk vybral luk a šípy.

Pak dostali prvňáci svůj první úkol. Paní učitelka dala každému prvňáčkově rybku vystřiženou z papíru a řekla:

„To není jenom obyčejná rybka. Bude to rybka pro štěstí, která by měla mít všechny barvy duhy. Proto si na chodbě duhu dobře prohlédněte. Vezměte si pastelky, které jste dnes dostali. Jestli rybku pečlivě vybarvíte, bude vám štěstí přát celý školní rok.“

Kubík celý nadšený si dal rybku do kapsy u mikiny a odešel s maminkou domů. Samou radostí zapomněl dávat pozor a rybka mu z kapsy vypadla. Naštěstí si toho Barvínek všiml. Honem rybku sebral ze země a řekl si. Musím ji vybarvit, nebo bude mít Kubík smůlu celý školní rok. Jenom kdybych měl pastelky. Vtom rybka jako na zavalanou promluvila lidským hlasem: „Já nejsem jen tak obyčejná rybka, nemysli si, Barvítku. Splním ti tvé přání, ale musíš pastelky používat jen k dobrému, jinak zmizí.“

Před Barvínkem se objevily krásné miniaturní pastelky, velké tak akorát pro jeho malou ruku.

A Barvínek se dal hned do práce. Pro skřítko to byla docela fuška. Ale Barvínek vytrval. Tolik chtěl, aby měl Kubík štěstí. Několikrát se odběhl podívat, jestli má barvy pěkně po pořádku. Měl je správně. Rybku pak uložil v Kubíkově lavici. Těšil se, jak bude Kubík překvapený, až rybku zítra najde.

JAK KUBA POJÍDAL VDOLKY S PARÁDOU

Kubík zatím rybku nepostrádal a šel s maminkou spokojeně domů. Škola mu nepřipadala tak hrozná místo, spíše naopak. Babička uvařila pro Kubu slavnostní oběd a hned spustila:

„Na kopečku domeček

a vdomečku stoleček,

na stolečku vdoleček,

na vdolečku tvaroháček

a na tom všem povidlí,

co tam dlouho nebydlí,

dlouho se tam neohřeje,

do pupíku rychle spěje.“

Kuba se smál a ptal se babičky, jestli umí o každém jídle nějakou básničku.

„To zrovna ne, ale u nás byl velký svátek, když je moje maminka, tvoje prababička, usmažila. Bylo to parádní jídlo, které se nevařilo každý den. Dříve lidé neměli příliš na výběr. Jedli to, co zvládali vypěstovat.“

Kubík si to zkušel představit, ale moc mu to nešlo. Zbaštil raději oběd, a protože měl poslední volné odpoledne, alespoň si to myslel, šel si hrát do svého domečku na zahradu. Nakonec si vytáhl svůj největší nákladáček se sklápěcí korbou a začal vozit s velkou vervou všechno, co se dalo naložit. Za chvíli si všiml, že se děda začíná potahovat za vousy. A to Kuba věděl, že se začíná zlobit. Podíval se kolem sebe a zjistil hned proč. Zahrada byla poseta malými i většími hromádkami hlíny, jako by ji vzal útokem nejméně regiment krteků a uspořádal tam polní cvičení. Honem se to snažil napravit, ale děda ho zastavil.

„Běž si raději dělat úkol, já to už tady spravím.“

Kuba se divil, jak to děda ví, ale brzy se mu to vykouřilo z hlavy. A my víme proč. Rybku hledal Kuba marně. Co když se rybka nenajde a on bude mít smůlu celý rok? V noci se převaloval a nemohl spát. Hned první úkol zapomene. Co si o něm paní učitelka pomyslí? Ráno ani nesnídal. Maminka dostala strach, jestli není nemocný. Jakmile to

šlo, upaloval Kubík do školy. Ale rybku nemohl najít. Celý zoufalý si sedl na židli. Vtom jakoby slyšel, zvedni desku lavice. Zvedl desku lavice a rybka byla tam. Dokonce vybarvená.

Tady se dějí čáry a kouzla. Ale kdepak. To už ho Barvínek tahal za rukáv košile. Byl schovaný v Kubíkově kapse u mikiny a teď vylezl ven.

Kubík celý překvapený vzal Barvína do dlaně.

„Kdo jsi a proč si tak maličký?“

„Ty si nikdy neslyšel o skřítcích?“

„Slyšel, ale myslel jsem, že jsou pouze v pohádkách.“

„To nejsou, nás mohou vidět pouze děti, které mají dobré srdce. Díval jsem se na tebe, jak moc jsi smutný.“

Chtěl jsem ti pomoci. Budu tvým kamarádem. Chceš?“

Kubík samozřejmě chtěl. Už dlouho postrádal nějakého kamaráda.

A tak se zrodilo nehynoucí přátelství chlapce a skřítky.

O VELKÝCH PORADCÍCH

My už víme, že s Kubíkem to všechno dobře dopadlo. Problém nastal pouze s Frantou a ten byl tak závažný, že se u něho musíme zastavit trochu déle. Ale o tom až za chvíli, všechno pěkně po pořádku.

Nastal další školní den. My už víme, že Kuba měl toho dne velké štěstí. Ostatní prvňáčci dorazili brzy také a hrdě ukazovali paní učitelce svůj úkol. Paní učitelka si pochvalovala, jak to všechno zvládli a jak bude mít skvělou třídu. To ovšem neviděla Frantův výtvar. Franta neustále okolkoval a dělal drahoty, ale nakonec mu nezbylo nic jiného než rybku vytáhnout. Jeho rybka měla barvu značně neurčitou. Franta místo toho, aby barvy nakreslil vedle sebe postupně jednu za druhou, naplácá je všechny na sebe. Žlutou překreslil oranžovou a tak pokračoval dál. Výsledek vyhlížel značně nevábně. Paní učitelka byla v první chvíli zklamaná, ale pak si uvědomila, že Franta bude mít přímo nehoráznou smůlu. Každý člověk potřebuje alespoň krapítek štěstí. Honem dala Frantovi svou rybku pro štěstí, kterou si sama vybarvila jenom tak pro strýčka příhodu.

Franta najednou pookřál a řekl paní učitelce, že se bude snažit.

„Něco mi říká, Franto, že se budeš učit dobře, a dokonce moc rád, ale teď o tom ještě nevíš.“

Franta byl z toho pař. Jak to může vědět paní učitelka, když to neví ani on sám.

Paní učitelka se zasmála a řekla, že má přece od toho své poradce.

„To bych rád věděl, kdo to je,“ bručel Franta.

„Budeš se divit, ale pracují spolehlivě bez nároku na odměnu a nosíš si je pořád s sebou. Franto, stačí, kdy budeš svoji hlavu pravidelně krmit vědomostmi, a výsledek se zaručeně dostaví, musíš mít pouze dostatek trpělivosti.“

Franta byl tak překvapený, že zapomněl zavřít pusy a paní učitelka toho využila a hbitě pokračovala dál.

„Na začátku musíme vaše hlavičky makovičky povzbudit. Pohodlně se posaďte, řekneme si něco o tom, jak lidé měli velké štěstí a získali nepostradatelné pomocníky.“

O NEPOSTRADATELNÝCH POMOCNÍCÍCH

Stalo se to už hodně dávno, kdy lidské bytosti nebyly ani dospělé, ani děti. Vyrostly, ale k dospělosti jim toho ještě mnoho chybělo, zůstávaly stále dětmi. Svět kolem nich byl krásně barevný a plný roztodivných tvarů a podivuhodných stvoření. Lidští tvorové měli rádi pěkné věci a rádi je i vytvářeli. Uměli se radovat a měli i mnoho důvodů k radosti. Nepotřebovali mnoho věcí k životu, a když něco potřebovali, uměli si to zhotovit. Byli zruční, malovali, modelovali, ale neuměli si říct nic pěkného. Dorozumívali se drsnými zvuky a ty používali